

B & W-nota

Portefeuille mr. J.J.H. Pop
Auteurs K. Roos / E.J. Terpstra
Telefoon 5113147 E-mail: kroos@haarlem.nl ejterpstra@haarlem.nl
CS/BO Reg.nr. CS/bo/2006/71
Te kopiëren: alle bijlagen
B & W-vergadering van 31 januari 2006

Onderwerp

Handhavingsprogramma 2006

Bestuurlijke context

Handhaving is een belangrijk instrument van de gemeentelijke overheid. Handhaving draagt ertoe bij dat regels worden nageleefd en dat de overheid beleidsdoelen realiseert.

Ons college stelde maart 2002 het programma 'Handhaven in Haarlem' vast. Als uitvloeisel hiervan is de handhaving in Haarlem geprofessionaliseerd en werd in 2003 een handhavingsregisseur aangesteld. De gemeenteraad keurde respectievelijk op 21 februari 2004 en 22 maart 2005 de eerste twee edities van het Handhavingsprogramma goed. Via een zelfanalyse (audits) werd een start gemaakt met de verbetering en professionalisering van de handhavende onderdelen. Centraal in het Handhavingsprogramma stonden tot slot de keuze van een integrale handhavingsprioriteit (openbare ruimte en vervuiling) en een overzicht wie wat hoe handhaaft.

Het jaar 2006 is voor de handhavingsregie een overgangsjaar. Het college heeft besloten de regierol voor handhaving per 1 juni 2006 in te bedden in de lijnorganisatie, waarbij de handhaving in de openbare ruimte in één organisatieonderdeel wordt ondergebracht. Voor deze overgang heeft het college een plan van aanpak vastgesteld (CS/bo 2005/1082). Dit derde Handhavingsprogramma is opgesteld in de lijn van dit plan van aanpak.

Het Handhavingsprogramma 2006 wijkt af van die van de twee vorige edities. Het gaat dan om de volgende twee aspecten:

1. De audits zijn in 2005 beknopter uitgevoerd. Alleen de onderdelen die in 2004 'voor verbetering vatbaar' scoorden, zijn opnieuw beoordeeld. De uitkomst van de audits is dat er veel verbeteringen zijn doorgevoerd, of in uitvoering zijn.
2. Wij stellen in dit programma voor om enkele herkenbare handhavingsprojecten uit te voeren, waarbij de samenwerking en afstemming tussen handhavingsonderdelen nadrukkelijk aan de orde is. Als de raad hiermee instemt zullen wij deze projecten verder uitwerken.

B&W-besluit:

1. Het college stelt de raad voor het Handhavingsprogramma 2006 vast te stellen.
2. Communicatieparagraaf: betrokkenen worden geïnformeerd over het besluit; het Handhavingsprogramma 2006 wordt in combinatie met het bij deze nota gevoegde persbericht uitgereikt aan de media.
3. Het raadsstuk wordt voorgelegd aan de raad nadat de commissie ABZ hierover een advies heeft uitgebracht.

A

Pre-advies Raad

Betreft: Handhavingsprogramma 2006

Aan de Raad van de gemeente Haarlem

Handhaving is een belangrijk instrument van de gemeentelijke overheid. Handhaving draagt ertoe bij dat regels worden nageleefd en dat de overheid beleidsdoelen realiseert.

Ons college stelde maart 2002 het programma 'Handhaven in Haarlem' vast. Als uitvloeisel hiervan is de handhaving in Haarlem geprofessionaliseerd en werd in 2003 een handhavingsregisseur aangesteld. De gemeenteraad keurde respectievelijk op 21 februari 2004 en 22 maart 2005 de eerste twee edities van het Handhavingsprogramma goed. Via een zelfanalyse (audits) werd een start gemaakt met de verbetering en professionalisering van de handhavende onderdelen. Centraal in het Handhavingsprogramma stonden tot slot de keuze van een integrale handhavingsprioriteit (openbare ruimte en vervuiling) en een overzicht wie wat hoe handhaaft.

Het jaar 2006 is voor de handhavingsregie een overgangsjaar. Het college heeft besloten de regierol voor handhaving per 1 juni 2006 in te bedden in de lijnorganisatie, waarbij de handhaving in de openbare ruimte in één organisatieonderdeel wordt ondergebracht. Voor deze overgang heeft het college een plan van aanpak vastgesteld (CS/bo 2005/1082). Dit derde Handhavingsprogramma is opgesteld in de lijn van dit plan van aanpak.

Het Handhavingsprogramma 2006 wijkt af van die van de twee vorige edities. Het gaat dan om de volgende twee aspecten:

1. De audits zijn in 2005 beknopter uitgevoerd. Alleen de onderdelen die in 2004 'voor verbetering vatbaar' scoorden, zijn opnieuw beoordeeld. De uitkomst van de audits is dat er veel verbeteringen zijn doorgevoerd, of in uitvoering zijn.
2. Wij stellen in dit programma voor om enkele herkenbare handhavingsprojecten uit te voeren, waarbij de samenwerking en afstemming tussen handhavingsonderdelen nadrukkelijk aan de orde is. Het gaat dan om integrale handhaving in de Waarderpolder, handhaving rond evenementen, controle van onderwijsgebouwen op kerstversiering en enkele speerpunten rond bedrijfsvoering bij handhaving.

Wij stellen de raad voor akkoord te gaan met het Handhavingsprogramma 2006.

Het advies van de raadscommissie ABZ d.d. 8 februari 2006 ligt voor u ter inzage.

Gelet op het vorenvermelde stellen wij uw raad voor volgens bijgaand ontwerp te besluiten.

Het college van burgemeester en wethouders van Haarlem,

datum: 31 januari 2006

de secretaris,

de burgemeester,

drs. W.J. Sleddering

mr. J.J.H. Pop

Ontwerp Raadsbesluit

De Raad der gemeente Haarlem,

gelezen het pre-advies van het college van burgemeester en wethouders d.d. 31 januari 2006 en het advies van de commissie Algemene en Bestuurlijke Zaken d.d. 8 februari 2006,

besluit akkoord te gaan met het Handhavingsprogramma 2006.

Aldus besloten in de vergadering van 15 februari 2006.

De voorzitter,

De griffier,

Gemeente Haarlem

Handhavingsprogramma 2006

Handhavingsprogramma 2006

gemeente Haarlem

Haarlem, januari 2006

Vastgesteld door de gemeenteraad van Haarlem op

Concernstaf, afdeling Bestuursondersteuning

Inhoudsopgave

1	Bestuurlijke context	4
2	Inleiding	5
2.1	Begripsbepaling	5
2.2	Wie handhaaft wat in Haarlem?	6
2.3	Actuele ontwikkelingen	7
2.4	Korte terugblik op het Handhavingsprogramma 2005	10
3	Zelfanalyse handhavingsonderdelen	12
3.1	Stadsbeheer / afdeling Stadswerk / Havendienst	12
3.2	Stadsbeheer / afdeling Beheer Openbare Ruimte	13
3.3	Brandweer en Ambulance / afdeling proactie & preventie	13
3.4	Publieksdienst/Sociale Zaken & Werkgelegenheid/ bureau Debiteurenbeheer & Fraudebestrijding	13
3.5	Stedelijke Ontwikkeling / Vergunningen & Toezicht / bureau Handhaving	14
3.6	Stedelijke Ontwikkeling / Vergunningen & Toezicht / bureau Toezicht	14
4	Gemeenschappelijke handhavingsprioriteiten	15
4.1	Integrale handhaving Waarderpolder	15
4.2	Evenementen	16
4.3	Controle onderwijsgebouwen op kerstversiering	17
4.4	Speerpunten rond bedrijfsvoering	17
5	Bijlagen	18
	Bijlage 1. Overzicht van handhavingstaken	
	Bijlage 2. Uitgangspunten van Handhavingsbeleid gemeente Haarlem	
	Bijlage 3. Bestuurlijke verantwoordelijkheden per handhavingstaak	

1 Bestuurlijke context

Handhaving is een belangrijk instrument van de gemeentelijke overheid. Handhaving draagt ertoe bij dat regels worden nageleefd en dat de overheid beleidsdoelen realiseert.

Het college van B&W stelde maart 2002 het programma ‘Handhaven in Haarlem’ vast. Als uitvloeisel hiervan is de handhaving in Haarlem geprofessionaliseerd en werd in 2003 een handhavingsregisseur aangesteld. De gemeenteraad keurde respectievelijk op 21 februari 2004 en 22 maart 2005 de eerste twee edities van het Handhavingsprogramma goed. Via een zelfanalyse (audits) werd een start gemaakt met de verbetering en professionalisering van de handhavende onderdelen. Centraal in het Handhavingsprogramma stonden tot slot de keuze van een integrale handhavingsprioriteit (openbare ruimte en vervuiling) en een overzicht wie wat hoe handhaaft.

Het jaar 2006 is voor de handhavingsregie een overgangsjaar. Het college heeft besloten de regierol voor handhaving per 1 juni 2006 in te bedden in de lijnorganisatie, waarbij de handhaving in de openbare ruimte in één organisatieonderdeel wordt ondergebracht. Voor deze overgang heeft het college een plan van aanpak vastgesteld.

Dit plan van aanpak bevat de volgende elementen:

1. een door alle hoofden van afdelingen met handhavingstaken te ontwikkelen strategie voor de inbedding van de regierol in de lijnorganisatie;
2. inbedding van alle acties die voortvloeien uit het Handhavingsprogramma 2005, waaronder met name de handhavingsprioriteit ‘Openbare Ruimte en Vervuiling’;
3. de overgang van de handhaving in de openbare ruimte naar één organisatieonderdeel;
4. de aanpak van de systematiek van professionalisering van handhavingsonderdelen, onder meer via auditing.

Dit derde Handhavingsprogramma is opgesteld in de lijn van dit plan van aanpak.

De totstandkoming van dit Handhavingsprogramma wijkt af van die van de twee vorige edities. Het gaat dan om de volgende twee aspecten:

1. De audits zijn in 2005 door de onderdelen zelf uitgevoerd. Alleen de onderdelen die in 2004 ‘voor verbetering vatbaar’ scoorden, zijn opnieuw beoordeeld. De onderdelen die in 2004 reeds de kwalificatie ‘voldoende’ of ‘goed’ behaalden, zijn niet opnieuw aan een oordeel onderworpen. De handhavingsregisseur heeft de meeste hoofden van de opnieuw beoordeelde onderdelen geïnterviewd voor een toelichting bij de antwoorden.
2. De leden van de projectgroep handhaving hebben de prioritering bij de afstemming en samenwerking tussen handhavingsonderdelen geïnventariseerd. Het gaat daarbij om in de stad zichtbare projectmatige prioriteiten (dus niet bijvoorbeeld de reorganisatie of meer capaciteit). De inventarisatie van de prioritering bij de afstemming en samenwerking tussen handhavingsonderdelen maakt zichtbaar welke belemmeringen mogelijk opgelost moeten worden om tot een gezamenlijke aanpak te kunnen komen.
Alle hoofden van afdelingen met handhavingstaken creëren, zo mogelijk, voldoende ruimte in de werkplannen om projectmatig samen te werken.

2 Inleiding

Met dit derde Handhavingsprogramma beogen we evenals bij de vorige twee edities een verdere professionalisering van de handhaving in Haarlem. Als basis hiervoor dient een concrete begripsbepaling, een complete inventarisatie wie wat in Haarlem handhaaft en een overzicht van actuele ontwikkelingen.

2.1 Begripsbepaling

In de literatuur wordt handhaving gedefinieerd als *‘het doen naleven van rechtsregels’*. Eenvoudig gezegd betekent dat: controleren of regels worden nageleefd en bij constatering van een overtreding handelend optreden om die overtreding te laten ophouden. Hierbij is een veelheid aan instrumenten beschikbaar. Er wordt daarbij onderscheid gemaakt in:

- aard van de handhaving: bijvoorbeeld preventieve en stimulerende instrumenten zoals subsidieverstreking, communicatie en soms ook vergunningverlening en repressieve instrumenten zoals toezicht, het opleggen van een dwangsom, bestuursdwang en opsporing en opleggen van sancties;
- het rechtsgebied waar de handhaving zich afspeelt:
 - *Bestuursrechtelijke* handhaving, waarbij de bevoegdheden primair zijn toebedeeld aan bestuursorganen. Voor de gemeente is dat meestal het college van B&W en de burgemeester. Hierbij gaat het om het opleggen van dwangsommen, uitoefenen van bestuursdwang en het opleggen van bestuurlijke boetes.
 - *Strafrechtelijke* handhaving; bij uitstek het terrein van politie en openbaar ministerie. Hierbij gaat het om opleggen van gevangenisstraf en boetes en dergelijke.
 - *Privaatrechtelijke* handhaving, waarbij de overheid als marktpartij optreedt en door middel van contractafspraken anderen tracht te bewegen zich aan de regels te houden.

In het gemeentelijk handhavingsbeleid, waarop ook dit Handhavingsprogramma is gebaseerd, wordt handhaving vanuit het *bestuurlijk* perspectief beoogd. De nadruk ligt dan op de inzet van bestuursrechtelijke handhavingsinstrumenten. Vanuit dit perspectief is inzet van strafrechtelijke instrumenten door politie en openbaar ministerie aanvullend en ondersteunend.

Tegen veel overtredingen kan zowel bestuurlijk als strafrechtelijk worden opgetreden. Onlangs zijn wetsvoorstellen ingediend om te komen tot invoering van de bestuurlijke boete tegen overlast in de openbare ruimte en tegen kleine verkeersovertredingen. In dat geval vindt er een overlapping plaats van het bestuurlijke instrumentarium en het strafrechtelijke instrumentarium. Afstemming en nauwe samenwerking met politie en openbaar ministerie is daarmee noodzakelijk.

Handhaving wordt niet alleen in juridische zin omschreven, maar ook in organisatorische, procesmatige zin. In dit Handhavingsprogramma wordt daarom onder ‘handhaving’ niet alleen het toepassen van de bovengenoemde bestuurlijke dwangmiddelen verstaan, maar ook *toezicht op de naleving*. Daaronder valt het uitoefenen van controles en inspecties aan de hand van vergunningvoorwaarden. Het verstrekken van vergunningen zelf en het stellen van

voorwaarden in vergunningen valt niet onder handhaving. Vergunningverlening en handhaving hebben uiteraard wel een nauwe relatie met elkaar.

Met het begrip *signaleren* wordt bedoeld op het gegeven dat medewerkers met opdracht daartoe (mogelijke) overtredingen constateren en dat doorgeven aan degene die bevoegd is om tegen die overtreding op te treden. Dit is een belangrijk middel om effectief te kunnen handhaven en maakt daarom onderdeel uit van de definitie van ‘handhaving’.

Met *integrale handhaving* wordt tot slot bedoeld dat handhavers vanuit de verschillende disciplines waar mogelijk samenwerken om handhaving zo effectief mogelijk te laten plaatsvinden.

2.2 Wie handhaaft wat in Haarlem?

Handhaving komt in bijna alle gemeentelijke sectoren voor en is verdeeld over vele afdelingen en bureaus. In Haarlem zijn in het jaar 2006 twaalf organisatieonderdelen met de handhaving van wetten en regels belast. In het onderstaande schema staat hiervan een korte aanduiding.

Organisatie	Handhavingstaak
Brandweer/bureau Preventie	bouwverordening, brandbeveiligingsverordening (gebruiksvergunningen, brandveiligheid)
MO/OWG/Dienstverlening	leerplicht
PD/VHT/bureau Handhaving en Toezicht	parkeren en verbaal toezicht in de openbare ruimte, zoals fietsen en bromfietsen in voetgangersgebied, helm draagplicht en verlichting
PD/VHT/bureau Veiligheid	horeca (inclusief speelautomaten en coffeeshops), sex-inrichtingen, coördinatie van handhaving bij evenementen
PD/Sociale Zaken en Werkgelegenheid / bureau Debiteurenbeheer en Fraudebestrijding	fraudebestrijding en debiteurenbeheer rond Wet werk en bijstand
SB/Beheer Openbare Ruimte	aanhangers, caravans, grondtoeëigening, te koop staande auto's, fietsen op straat, afval, werfvuil, graffiti
SB/Stadswerk/Havendienst	toezicht en controle op veiligheid waterwegen (ligplaatsen, woonschepen), betaling havengeld en afmeervoorzieningen
SB/Milieu/bureau Handhaving	Wet milieubeheer, Bouwstoffenbesluit, technische deel drank- en horecawetgeving, milieuklachten, geluid bij grote evenementen
SO/Vergunningen&Toezicht/ bureau Toezicht	Bouwvergunningen, terrassen, standplaatsen, splitsingsvergunningen, reclame, uitstallingen, ventvergunningen
SO/Vergunningen&Toezicht/ bureau Handhaving	Illegale bouw en illegaal gebruik, huisvestingsvergunningen, woningontrekking, woningkwaliteit, leegstand, illegale bewoning, reclames, uitstallingen, terrassen en standplaatsen
Hulpverleningsdienst Kennemerland/ Vangnet en Advies/handhaving	hygiëne kinderdagverblijven, scholen en woningen
Politie/Bijzondere Wetten en Milieu	verkeersveiligheid, horeca, kansspelen, sex-inrichtingen, particuliere beveiliging, milieuwetgeving

De burgemeester is vanuit de portefeuille voor integraal veiligheidsbeleid bestuurlijk verantwoordelijk voor samenhang en coördinatie in de handhaving en de werkzaamheden van de

handhavingsregisseur. Daarnaast hebben nagenoeg alle wethouders bestuurlijke verantwoordelijkheid voor een aantal handhavingstaken.

2.3 Actuele ontwikkelingen

Tegen de achtergrond van de totstandkoming van dit Handhavingsprogramma spelen vier actuele ontwikkelingen: de ontwikkeling van de gemeentelijke organisatie, de positionering van de regierol, de invoering van de bestuurlijke boete en de pilot Omgevingsvergunning (voorheen VROM-vergunning).

2.3.1 *Ontwikkeling van de gemeentelijke organisatie*

De gemeentelijke organisatie ontwikkelt zich op tal van onderdelen, met onmiskenbare gevolgen voor de handhavingsorganisatie. In het oog springen de volgende ontwikkelingen:

- De contouren van de toekomstige gemeentelijke organisatie tekenen zich op het moment van schrijven van dit Handhavingsprogramma af.
- Binnen SB/BOR heeft een reorganisatie plaatsgevonden waardoor vanaf 1 januari 2006 onder meer de handhaving niet meer vanuit de stadsdelen, maar vanuit één centrale plek wordt georganiseerd.
- Bij de Publieksdienst heeft de vorming van de afdeling Veiligheid, handhaving en toezicht op 1 januari 2006 zijn beslag gekregen. Onder deze afdeling zijn de voormalige afdelingen Parkeerzaken (nieuw bureau Handhaving en toezicht) en Veiligheid (nieuw bureau Veiligheid) ondergebracht en is de voormalige stadswachtorganisatie opgenomen. De functie van enkelvoudig (parkeer)controleur groeit gedifferentieerd naar de functie van integraal handhavingsmedewerker.

2.3.2 *Positionering regierol*

Op dit moment is de handhaving verdeeld over afdelingen en bureau's van verschillende sectoren, de Hulpverleningsdienst Kennemerland en de Politie. Om samenhang in de handhaving te kunnen brengen en zodoende meer effectief te kunnen zijn is een regie- of coördinatiefunctie noodzakelijk. Sinds medio 2003 werd deze functie vervuld door een in de Concernstaf ondergebrachte handhavingsregisseur.

Het college van B&W heeft op 31 mei 2005 besloten de regierol voor handhaving per 1 juni 2006 in te bedden in de lijnorganisatie. Jaarlijks wordt bepaald welk organisatieonderdeel deze rol op zich neemt. De *handhaving in de openbare ruimte* wordt ondergebracht in één handhavingsorganisatie. Voor de wijze waarop *inrichtingsgebonden handhaving* moet worden georganiseerd is er nog geen bestuurlijk standpunt. Vooralsnog wordt de lijn gevolgd die de pilot omgevingsvergunning aangeeft. Dat betekent dat er geen organisatorische veranderingen plaatsvinden, maar dat er op operationeel, procesmatig en beleidsmatig terrein nauwere afstemming plaatsvindt. Daarbij komt dat het vanuit de aard van de wet- en regelgeving voor de hand ligt om de vergunningverlening en de handhaving ten aanzien van inrichtingen niet te ver van elkaar te scheiden.

2.3.3 *Overlegstructuur rond handhaving*

Met de inbedding van de regierol in de lijnorganisatie wijzigt ook de overlegstructuur rond de handhaving. De overlegstructuur binnen handhaving wordt met ingang van 1 januari 2006 aangepast en als volgt vormgegeven:

1. Bestuurlijke regiegroep Handhaving

Deze regiegroep komt bij het voorbereiden van een nieuw handhavingsprogramma voor het volgende jaar bijeen en voor het overige op afroep. Het doel van de regiegroep is om op bestuurlijk niveau de prioriteiten van integrale handhaving alsmede de afstemming en samenwerking van het handhavingsbeleid voor te bereiden. Daarnaast zet de bestuurlijke regiegroep de lijnen uit die in het Handhavingsprogramma worden aangegeven. Tenslotte spant de regiegroep zich bij uitstek in voor het verder professionaliseren van de handhavingsorganisatie. De regiegroep bestaat uit de burgemeester als coördinerend portefeuillehouder handhaving en de portefeuillehouders ruimtelijke ordening, beheer openbare ruimte, verkeer en vervoer en milieu.

De fungerend handhavingsregisseur treedt voor de bestuurlijke regiegroep op als aanspreekpunt en adviseur over het gemeentebreed handhavingsbeleid.

2. Projectgroep handhaving

De projectgroep komt elke zes weken bijeen en bestaat uit alle bureauhoofden waar handhaving (en toezicht) onder vallen, inclusief politie en de juridisch controller concernstaf. De projectgroep wordt dus uitgebreid ten opzichte van de oude situatie.

Jaarlijks wordt bepaald welke sector en afdeling de voorzitter van de projectgroep levert.

Deze voorzitter fungeert voor dat jaar tevens als handhavingsregisseur en is tevens voorzitter van het ISHO.

De projectgroep maakt jaarlijks een integraal handhavingsprogramma en probeert gezamenlijke prioriteitstelling tot stand te brengen. De projectgroep bespreekt verslag en agenda van het ISHO. Zij legt indien nodig keuzes voor aan het AMT of college van B&W. De projectgroep bespreekt beleidsontwikkelingen en houdt samenhang bij. Zij is tenslotte klankbord voor nieuwe organisatieontwikkelingen op het gebied van de handhaving en houdt zoveel mogelijk rekening met de nieuwe organisatie. De sector die het voorzitterschap levert zorgt ook voor verslaglegging en agenda, dit rouleert elk jaar. Indien er knelpunten optreden in bijvoorbeeld prioriteitstelling of afstemming wordt op afdelingsniveau overleg gevoerd tussen de afdelingshoofden van de betreffende sectoren.

3. Het Intersectoraal Handhavingsoverleg (ISHO)

Aan dit overleg neemt een vaste kern van (juridisch) handhavers van de meeste handhavingsonderdelen deel. De deelnemers beschikken over een mandaat om afspraken te maken over samenwerking (in afstemming met de leidinggevende). Het overleg vindt eens per kwartaal plaats onder voorzitterschap van de fungerend handhavingsregisseur, op basis van een knelpuntenlijst (database), die alle handhavende onderdelen van tevoren krijgen. Het ISHO bespreekt gemeentebrede handhavingszaken en -acties en nieuwe ontwikkelingen. Per handhavingsonderdeel wordt één vaste vertegenwoordiger afgevaardigd.

Er worden, los van het ISHO, op incidentele zaken intersectorale werkgroepen gevormd om integrale handhavingsacties uit te voeren.

4. *Netwerkbijeenkomst handhaving*

Deze bijeenkomst wordt eens per jaar georganiseerd door de sector van de fungerend handhavingsregisseur. Doel is het onderstrepen van het belang van een handhavingsnetwerk. Alle medewerkers die op het gebied van handhaving werken krijgen de gelegenheid om elkaar bij te praten aan de hand van een inhoudelijk onderwerp. Het bestuur en AMT neemt deel voor politieke en gemeentebrede betrokkenheid. De organiserende sector kiest het thema.

2.3.4 *Invoering bestuurlijke boete*

Op het moment van schrijven van dit handhavingsprogramma is wetgeving in voorbereiding die het mogelijk maakt om het instrument van de bestuurlijke boete te gebruiken bij handhaving van overlast in de openbare ruimte en bij kleine verkeersovertredingen. Deze wetgeving wordt naar verwachting per 1 januari 2007 ingevoerd. In Haarlem start in 2006 een haalbaarheidsonderzoek om na te gaan wat de invoering van het instrument voor de gemeente betekent.

2.3.5 *Pilot omgevingsvergunning*

Haarlem is betrokken bij enkele pilots rond de invoering van de omgevingsvergunning (voorheen VROM-vergunning). Hierbij gaat het om de samenhang in vergunningverlening en handhaving op terreinen van milieu, bouwen, wonen en brandveiligheid. De pilots hebben met name invloed op de object- en inrichtingsgebonden handhaving. Een en ander moet per 1 januari 2008 resulteren in één loket, één aanvraag, één beschikking en gecoördineerde handhaving.

Met de invoering van de omgevingsvergunning wordt onder meer de aandacht verschoven van regulering (vooraf) naar handhaving (achteraf). Deregulering betekent wel dat bijvoorbeeld met minder vergunningen de norm gehandhaafd moet blijven. Voor veel handhavingsonderdelen geldt nu echter nog dat periodieke controle aan vergunningsplicht is gekoppeld. Handhaving moet daarom deels op een andere leest worden geschoeid. Deze overgang zal in het begin extra capaciteit vergen.

2.4 Korte terugblik op het Handhavingsprogramma 2005

Op 23 maart 2005 stelde de raad het Handhavingsprogramma 2005 vast. Daarmee werd de koers voortgezet richting integraal programmatisch handhaven onder het motto: ‘Handhaven in Haarlem: met elkaar en voor elkaar’.

Het opstellen van dit programma heeft evenals het programma over 2004 voor veel beweging bij de handhavingsonderdelen gezorgd, onder meer door een audit (zelfanalyse) bij tien van de twaalf in Haarlem opererende onderdelen. Met de resultaten van deze audit wordt goed inzichtelijk wat er in de organisatie op het onderdeel handhaving moet worden verbeterd.

Punt van aandacht voor de handhavingsonderdelen blijft het verzamelen van alle relevante informatie over de werkzaamheden en het via meetbare criteria beschrijven op welk niveau en met welke methoden gehandhaafd wordt. Alleen op die manier is goed te bepalen welke capaciteit voor handhaving benodigd is.

2.4.1 *Uitwerking handhavingsprioriteit*

In 2004 is een aantal verschillende acties rond de prioriteit Openbare Ruimte en Vervuiling in gang gezet. De volgende acties zijn voor een deel in 2005 voortgezet:

1. De afdeling Beheer Openbare Ruimte van de sector Stadsbeheer is eind 2004 in diverse wijken een project gestart rond het te vroeg aanbieden van huisvuil. In 2005 heeft het project plaatsgevonden in de Leidsebuurt. In het najaar volgde de binnenstad.
2. Ook de wijk schoonmaak kwam in 2005 weer terug, echter alleen in de versteende wijken. De opzet van de wijk schoonmaakronde is dat een wijk in één week tijd volledig wordt schoongemaakt. Er is tijdens de wijk schoonmaakronden gehandhaafd op:
 - aanhangers, campers, caravans en dergelijke;
 - overhangend groen;
 - fietswrakken;
 - illegaal te koop aanbieden auto's;
 - doorgeven van andere overtredingen aan collega's van overige disciplines.
 Daarnaast is in augustus/september, analoog aan de wijk schoonmaak, een extra actie op touw gezet om onkruid te verwijderen, met het accent op versteende wijken, doorgaande wegen, binnenstad en bijzondere plekken.
3. In 2004 is een voortvarende start gemaakt met de aanpak van wildplakkers. De Algemene Plaatselijke Verordening is in die zin aangepast dat nu ook de opdrachtgevers tot wildplak aangepakt kunnen worden. Daarnaast zijn er voldoende vrije plakplaatsen gerealiseerd om het wildplakken juridisch aan te kunnen pakken. Toezichthouders hebben de gebieden met wildplak gelokaliseerd. De illegaal geplakte posters, affiches en stickers zijn gefotografeerd. Plakkers en opdrachtgevers kregen een waarschuwing met het verzoek het illegaal aangebrachte materiaal te verwijderen binnen een bepaalde termijn. Gaven de overtreders geen gehoor aan de waarschuwing, dan volgde een aanschrijving.

Deze aanpak bleek succesvol en is in 2005 gecontinueerd. Veel overtreeders zijn aangepakt, met een rustiger straatbeeld als gunstig gevolg.

De sectoren Stedelijke Ontwikkeling en Stadsbeheer bereiden een beleidsstuk voor over de handhaving van sampling, het uitdelen van folders en flyers op straat .

De sector Stedelijke Ontwikkeling voert sinds maart 2005 handhavingsacties op terrassen. Doel is dat dit jaar nagenoeg alle ondernemers een terrasvergunning voor de lange termijn hebben (niet meer voor één seizoen) en dat gecontroleerd wordt op grootte van het terras en juiste plek. Inmiddels hebben bijna alle 161 ondernemers een langlopende vergunning. Drie ondernemers hebben nog een vergunning voor één seizoen, maar deze wordt in 2006 ook omgezet in een langlopende vergunning.

Er hebben in 2005 twee grote inspecties vooraf plaatsgevonden. Er zijn doorlopend gerichte controles geweest. Er zijn totaal 70 vooraanschrijvingen verstuurd, er hebben 31 zienswijzegesprekken plaatsgevonden en er zijn dertig aanvragen n.a.v. de handhavingsactie ingediend en vergund. Er zijn 15 aanschrijvingen verstuurd en er is twee keer een dwangsom ingevorderd. Er geen bezwaarschriften ingediend. Tussentijds is met de wethouder en Horeca Haarlem een ronde gemaakt om knelpunten te bespreken. Naar aanleiding hiervan zijn een aantal vergunningen gewijzigd. Na afloop van het seizoen heeft een grote na-controle plaatsgevonden. Het geringe aantal nog onvergunde terrassen zijn aangepakt. De vergunde terrassen houden zich inmiddels vrijwel altijd aan de voorwaarden; vergunningen zijn nu tot wederopzegging geldig. Na 2005 zal er slechts sprake zijn van bijhouden van de vaste terrassen en bij nieuwe ondernemers verlenen van een nieuwe vergunning.

4. In het najaar van 2005 hebben de toezichthouders van PD/VHT in samenwerking met SB/ V&V op de zaterdagen waarschuwingsacties gehouden, gericht op het tegengaan van de overlast van het fietsparkeren in het centrum en het bevorderen van het gebruik van de overdekte fietsenstallingen.
Sinds medio november 2005 verzorgen de toezichthouders ook op de zaterdag en zondag het verbale toezicht bij en rond de Brijder en het Magdalenaklooster.
5. Tot slot wordt op meldingen van niet vergunde uitstallingen of te grote uitstallingen gehandhaafd. Er is een nieuwe beleidsnota op dit gebied vastgesteld.

3 Zelfanalyse handhavingsonderdelen

Een belangrijk onderdeel van de Handhavingsprogramma's 2004 en 2005 was een onderzoek naar het functioneren van tien onderdelen die een rol vervullen bij de handhaving in Haarlem. Het doel van dit onderzoek was om na te gaan in welke mate er vooruitgang werd geboekt bij de professionalisering van deze onderdelen. Het onderzoek werd uitgevoerd aan de hand van een vragenlijst die is ontwikkeld door het projectbureau Handhaven op Niveau. Dit projectbureau heeft daarbij gebruik gemaakt van het INK-managementmodel. INK staat voor 'Instituut Nederlandse Kwaliteit'. Dit model is een veelgebruikte methode voor het doorlichten en verbeteren van organisaties. Het onderzoekt het functioneren van onderdelen op negen gebieden. Bij de zelfanalyse worden hiervan drie gebieden toegepast: *werkprocessen*, *medewerkers* en *middelen*.

De zelfanalyse is dit jaar beperkter van opzet in vergelijking met de voorgaande jaren. Alleen de onderdelen die in het handhavingsprogramma 2005 'voor verbetering vatbaar' scoorden, zijn door de afdelingen zelf opnieuw aan een oordeel onderworpen. De handhavingsregisseur heeft de hoofden van de onderdelen geïnterviewd voor een toelichting bij de antwoorden. De onderdelen die in 2005 reeds de kwalificatie 'voldoende' of 'goed' behaalden, zijn niet opnieuw beoordeeld.

Over de voortgang van het verbeterproces van handhavingsonderdelen kwamen de handhavingsregisseur en de leidinggevende van het betreffende onderdeel tot de volgende conclusies:

3.1 Stadsbeheer / afdeling Stadswerk / Havendienst

Ten opzichte van 2004 zijn de volgende aspecten verbeterd:

- standaardisering van werkprocessen met betrekking tot handhaving;
- juridische kwaliteitscontrole;
- heldere verdeling taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen vergunningverleners, toezichthouder of controleurs en (juridisch) handhavers;
- duidelijke afspraken over handhavingsmethodiek en het in de praktijk werken volgens deze afspraken;
- bevoegdheden personeel;
- (budget voor) bevordering kennis en vaardigheden;
- onderlinge uitwisseling informatie;
- onafhankelijk optreden en feitelijk handhaven;
- inzicht in aantal verleende en nog te verlenen vergunningen en in samenhang daarmee uit te voeren controles;
- inzicht in werkvoorraad;
- het verzamelen van informatie over de feitelijke handhaving.

Punten van verbetering blijven:

- draaiboeken voor handhavingsacties;
- modelverslagen, -brieven en -besluiten;

- duidelijke afspraken over handhavingstrategie en het in de praktijk werken volgens deze afspraken;
- duidelijke afspraken over samenwerking met andere handhavingsorganisaties en het in de praktijk werken volgens deze afspraken.
- voldoende kennis en vaardigheden;
- inzicht in benodigde formatie, tijd en budget bij vergunningverlening en uit te voeren controles en op te leggen sancties;
- beschikbare budget en formatie voor (tijdige) afhandeling vergunningaanvragen, controle op verleende vergunningen en optreden tegen overtredingen;
- het meten van het effect van de handhavingsinspanning;
- periodieke evaluatie handhaving, onder meer ten behoeve van planning en control.

3.2 Stadsbeheer / afdeling Beheer Openbare Ruimte

Ten opzichte van 2004 zijn verbeterd:

- de mandatering van de bevoegdheid tot het nemen van besluiten;
- de bevordering van kennis en vaardigheden;
- inzicht in benodigde formatie, tijd en budget bij vergunningverlening.

Punten van verbetering blijven:

- standaardisering van werkprocessen met betrekking tot handhaving;
- duidelijke afspraken over handhavingstrategie en het in de praktijk werken volgens deze afspraken;
- inzicht in aantal verleende en nog te verlenen vergunningen en in samenhang daarmee uit te voeren controles;
- beschikbare budget en formatie voor (tijdige) afhandeling vergunningaanvragen, controle op verleende vergunningen en optreden tegen overtredingen;
- het verzamelen van informatie over de feitelijke handhaving;
- periodieke evaluatie handhaving, onder meer ten behoeve van planning en control.

3.3 Brandweer en Ambulance / afdeling proactie & preventie

De randvoorwaarden voor de handhavingsmethodiek zijn ten opzichte van 2004 verbeterd. Gebouwfuncties en risico's zijn gescheiden. Er is een volledige checklist ontwikkeld voor de controles. Ter ondersteuning is het computerprogramma Firewatch ingevoerd.

Er is ook verbetering bereikt als het gaat om het verzamelen van informatie over de feitelijke handhaving. Ook hiervoor bewijst het 'Firewatch'-systeem zijn meerwaarde.

3.4 Publieksdienst/Sociale Zaken & Werkgelegenheid/ bureau Debiteurenbeheer & Fraudebestrijding

Het bevorderen van kennis en vaardigheden is ten opzichte van 2004 verbeterd. Het budget voor verdere verbetering (bijvoorbeeld een rijvaardigheidstraining voor sociaal rechercheurs) is echter ontoereikend.

3.5 Stedelijke Ontwikkeling / Vergunningen & Toezicht / bureau Handhaving

Ten opzichte van 2004 zijn de volgende aspecten verbeterd:

- standaardisering van werkprocessen met betrekking tot handhaving;
- draaiboeken voor handhavingsacties;
- juridische kwaliteitscontrole;
- heldere verdeling taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen vergunningverleners, toezichthouder of controleurs en (juridisch) handhavers;
- duidelijke afspraken over handhavingstrategie en het in de praktijk werken volgens deze afspraken;
- duidelijke afspraken over handhavingsmethodiek en het in de praktijk werken volgens deze afspraken;
- kennis en vaardigheden van het van de met handhaving belaste medewerkers;
- inzicht in de werkvoorraad.

Punten van verbetering blijven:

- duidelijke afspraken over samenwerking met andere handhavingsorganisaties;
- het bevorderen van kennis en vaardigheden en het daarvoor beschikbare budget;
- het beschikbare budget en formatie om het groeiende aantal meldingen af te handelen; hierdoor wordt een kwart van de meldingen niet opgepakt.

3.6 Stedelijke Ontwikkeling / Vergunningen & Toezicht / bureau Toezicht

Ten opzichte van 2004 zijn de volgende aspecten verbeterd:

- standaardisering van werkprocessen met betrekking tot handhaving;
- heldere verdeling taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen vergunningverleners, toezichthouder of controleurs en (juridisch) handhavers;
- duidelijke afspraken over handhavingsmethodiek en het in de praktijk werken volgens deze afspraken;
- duidelijke afspraken over handhavingstrategie en het in de praktijk werken volgens deze afspraken;
- kennis en vaardigheden van medewerkers;
- inzicht in werkvoorraad;
- beschikbare budget en formatie voor verdere bevordering van kennis en vaardigheden, (tijdige) afhandeling vergunningaanvragen, controle op verleende vergunningen en optreden tegen overtredingen.

Punten van verbetering blijven:

- beschikbare formatie;
- bevordering van kennis en vaardigheden;
- voldoende opleidingsbudget.

4 Gemeenschappelijke handhavingsprioriteiten

Eén van de punten die in de Handhavingsprogramma's 2004 en 2005 nog onvoldoende tot hun recht zijn gekomen betreft de onderlinge afstemming tussen en gezamenlijke prioritering door de diverse handhavingsdisciplines. Het college heeft middels een gemeentebrede handhavingsprioriteit (openbare ruimte en vervuiling, zie 2.4.1) reeds extra aandacht gegeven aan afstemming en samenhang. De prioriteit koos het college op basis van een risico-inventarisatie en het raadplegen van wijkraden.

Vervolgens is gebleken dat ambtelijk de wil zeker aanwezig is om meer samen te werken, maar dat medewerkers van een aantal organisatieonderdelen 'gevangen' zitten in de werkplannen en prioriteiten van hun eigen organisatieonderdeel. Binnen die werkplannen bestaat onvoldoende flexibiliteit om tussentijds in projecten van andere onderdelen mee te gaan.

Het college kiest daarom in dit Handhavingsprogramma voor een andere aanpak. In bijlage 1 is het overzicht van taken en bijbehorende inzet per handhavingsonderdeel opgenomen. In dit Handhavingsprogramma geven we daarnaast aandacht aan de gebieden, momenten of taken waarin de diverse disciplines *gezamenlijk* optrekken. Hiermee wordt het programma ook een richtlijn voor verdere invulling van het handhavingsbeleid per organisatieonderdeel en de op de uitvoering toespitste werkplannen.

Op basis van de uitkomsten van een ambtelijke inventarisatie benoemt het college de volgende prioriteiten tot speerpunten van integrale handhaving in 2006: de handhavingsaanpak in de Waarderpolder, bij evenementen en bij controle van onderwijsgebouwen op versiering. Daarnaast wordt in 2006 in het kader van de bedrijfsvoering in gezamenlijkheid opgepakt: de actualisering van voorschriften en werkprocessen rond asbestverwijdering, de invoer van een nieuw toezichtsprotocol en integrale facilitaire ondersteuning van handhavers.

4.1 Integrale handhaving Waarderpolder

In de Waarderpolder kruisen handhavingstaken op het gebied van milieu, ruimtelijke ordening, beheer openbare ruimte en brandveiligheid elkaar:

- in het kader van milieuwet- en regelgeving worden jaarlijks enkele honderden bedrijven gecontroleerd op de naleving van de milieuwetgeving. Daarnaast is er aandacht voor de akoestische situatie rond Nieuwe Energie / Lichtfabriek;
- in het kader van wet- en regelgeving rond ruimtelijke ordening vindt in de Waarderpolder aanpak van illegale bouw, strijdig gebruik en illegale bewoning plaats. Om de hinder rond Nieuwe Energie te beperken wordt gecontroleerd op de bouw/verbouwwerkzaamheden en nemen de betrokken disciplines een proactieve houding aan;
- in het kader van beheer van de openbare ruimte vindt handhaving plaats rond het innemen van openbare grond;
- in het kader van brandveiligheid worden periodiek alle gebruiksvergunningsplichtige panden in de Waarderpolder gecontroleerd.

In 2006 zijn in de Waarderpolder op handhavingsgebied de volgende aandachtspunten aan de orde:

- Diverse meldingen zijn binnengekomen van overtredingen op het gebied van illegaal gebruik, onrechtmatige bewoning en illegale bouw.
- Het VROM-Inspectierapport wees uit dat openbare grond wordt ingenomen zonder dat hiervoor de nodige vergunningen zijn verstrekt (zoals op de openbare weg geplaatste containers en langdurig tijdelijke bebouwing).
- De Waarderpolder kent, afgezien van reeds bestaande bedrijven, een aantal nieuwe bedrijven/inrichtingen die voor gebruiksvergunning en milieuvergunning gecontroleerd moeten worden.
- Voor de komende jaren staan veel werkzaamheden op stapel in het kader van het project Nieuwe Energie/Lichtfabriek. Het feit dat hier verschillende disciplines bij betrokken zijn, maakt het noodzakelijk gemeenschappelijk op te trekken. Een koppeling met de pilot omgevingsvergunning ligt voor de hand.

Met het oog op bovengenoemde aandachtspunten benoemt het college de Waarderpolder tot speerpunt integrale handhavingsaanpak 2006. De in de Waarderpolder actieve handhavingsonderdelen zien goede mogelijkheden om hieraan gezamenlijk vorm te geven. Hiervoor wordt in 2006 een plan van aanpak opgesteld, met gezamenlijke inventarisatie en inspecties en het gezamenlijk aanpakken van overtredingen als uitgangspunten.

4.2 Evenementen

De gemeente is vanuit verschillende rollen bij evenementen in de stad betrokken: als subsidieverstrekker, vergunningverlener en handhaver. Deze rollen kunnen tegenstrijdig zijn en in de praktijk tot situaties leiden waarbij de handhaving sluitpost is. Dit is onwenselijk. Daarom worden deze drie rollen in 2006 alle onder de loep genomen en beter op elkaar afgestemd.

In het najaar van 2005 heeft het college van burgemeester en wethouders besloten een kwartiermaker aan te stellen voor de uitwerking, in 2006, van de door de raad in april 2005 vastgestelde nota “Evenementen in perspectief”. Onderdeel van de opdracht is het formuleren van een helder kader voor subsidietoekenning.

Binnen de voorgenomen reorganisatie van de Publieksdienst wordt de vergunningverlening voor evenementen in 2006 verder gestroomlijnd. Met name wordt kritisch gekeken naar het proces van vergunningverlening voor de grotere evenementen die een verhoogde veiligheidsaandacht vragen dan wel een groter risico op overlast met zich meebrengen.

Het opstellen van een handhavingskader voor evenementen, met daarin het van toepassing zijnde handhavingsniveau, de bijbehorende handhavingsmethodiek en een sluitende rolverdeling tussen de diverse betrokken organisatieonderdelen, is prioriteit in 2006. De al voor enkele evenementen ontworpen handhavingsprotocollen vormen daarbij een aanknopingspunt. Doel is om in 2007 volgens het nieuwe kader te gaan handhaven.

Het resultaat van deze drie gecoördineerde acties moet zijn dat eind 2006 gemeente en organisatoren van evenementen over een eenduidig en hard normenkader beschikken dat leidend is voor het geldelijk ondersteunen of faciliteren, het toestaan, controleren én het bestuursrechtelijk of strafrechtelijk handhaven van evenementen in de stad, zowel op de openbare weg als in voor het publiek toegankelijke gebouwen en ruimten.

4.3 Controle onderwijsgebouwen op kerstversiering

De brandweer kiest elk jaar een thema waarbij een doelgroep extra wordt gecontroleerd op brandveilig gebruik. De laatste jaren concentreerde deze extra aandacht zich specifiek op de horeca. In 2006 richt de brandweer zich meer op feestversiering in onderwijsgebouwen tijdens de weken voor de kerstvakantie. Omdat het gaat om de categorie jongeren tussen vier en twaalf jaar is het zinnig te bezien of de gebruikers op een brandveilige manier met de versiering omgaan.

Dit onderwerp heeft ook ruimtelijke en milieuaspecten. Bij scholen zijn ook stookinstallaties aanwezig die in het kader van de Wet milieubeheer gekeurd moeten worden. De brandweer zal dit deel van de milieucontrole uitvoeren. Hiertegenover staat een actie van bureau Handhaving van de afdeling Milieu. Milieuinspecteurs zullen bij een aantal middelbare scholen een zichtcontrole in het kader van de gebruiksvergunning uitvoeren, waarbij in overleg met de brandweer de te controleren items worden bepaald.

4.4 Speerpunten rond bedrijfsvoering

Met betrekking tot de bedrijfsvoering benoemt het college in het kader van integrale handhaving voor 2006 de volgende drie speerpunten:

1. Actualisering voorschriften en werkprocessen rond asbestverwijdering

In 2002 stelde het college van B&W vast hoe de gemeente dient om te gaan met asbestverwijdering. Onder meer via de VROM-inspectie is geconcludeerd dat de voorschriften dienen te worden geactualiseerd en dat de onderliggende werkprocessen moeten worden vastgelegd. Een projectgroep met SO/V&T/Toezicht als trekker en SB/BOR, Brandweer/RD, SB/Milieu en Politie/Bijzondere Wetten en Milieu als deelnemende onderdelen gaat zich hier in 2006 over buigen.

2. De invoer van een nieuw toezichtprotocol voor inspecteurs Bouwtoezicht

De vereniging BWT-Nederland heeft met ondersteuning van het Ministerie van VROM een landelijk toezichtprotocol ontwikkeld. Voor verschillende typen van bouwwerken is in een matrix vastgelegd op welk niveau diverse onderdelen van de bouw worden gecontroleerd. De bedoeling is een transparante werkwijze met objectieve criteria en een uniforme vastlegging. SO/V&T/Toezicht gaat in samenwerking met de Brandweer dit nieuwe protocol in 2006 geleidelijk invoeren.

3. Integrale facilitaire ondersteuning handhavers

De leden van de projectgroep handhaving geven elkaar in 2006 inzicht over op welke manier en met welke (financiële) inspanningen hun medewerkers handhaving en toezichthouders kwalitatief worden geselecteerd, opgeleid, begeleid en uitgerust. Dit moet er toe leiden dat de bijbehorende facilitaire processen in de toekomst efficiënter en als het kan goedkoper gerealiseerd worden. Ook levert deze samenwerking een positieve bijdrage aan de kwaliteit van de gemeentelijke handhaving.

5 Bijlagen

Bijlage 1. Overzicht van handhavingstaken

Bijlage 2. Uitgangspunten van Handhavingsbeleid gemeente Haarlem

Bijlage 3. Bestuurlijke verantwoordelijkheden per handhavingstaak

Bijlage 1. Overzicht van handhavingstaken

Afval, zwerfvuil, wildplak	
Programma in begroting	Duurzaam beheer en onderhoud van de stad
Portefeuillehouder(s)	Wethouders M. Divendal, J.J. Visser, R.P. Grondel en B.F. Martini
Organisatie	sector SB, Beheer Openbare Ruimte
Regelgeving	Wet milieubeheer, APV en afvalstoffenverordening
Werkaanbod	Geen gegevens beschikbaar
Handhavingsniveau 2006	Op basis van meldingen; incidenteel projectmatig
Handhavingsmethodiek	Ad hoc bepaald (vaak door middel van proces-verbaal) Wildplak: op basis van intern opgesteld stappenplan
Beschikbare capaciteit	5 fte Inspecteurs openbare ruimte (Boa's) + een nader te bepalen hoeveelheid capaciteit van Team GOR voor wildplak
Risico's bij niet adequaat handhaven	• Kwaliteit maatschappelijk leven • Financieel-economische schade
Communicatie over handhaving	Door middel van publicaties bij projecten en incidenteel naar aanleiding van concrete acties
Bijzonderheden handhavingstaak	Regelgeving Afvalstoffenverordening dient verbeterd te worden
Bijzonderheden handhavingsorganisatie	• Werkprocessen dienen beschreven te worden • De afdeling is in reorganisatie

Bouwen, woningkwaliteit en ruimtelijke ordening	
Programma in begroting	Ruimte voor stedelijke ontwikkeling
Portefeuillehouder(s)	Wethouder A.M. Rietdijk
Organisatie	sector SO, Afdeling Vergunningen en Toezicht
Regelgeving	Woningwet, wet Ruimtelijke Ordening, Huisvestingswet, Huisvestingsverordening
Werkaanbod	• 1150 bouwvergunningen • 50 splitsingsvergunningen • 30 verhelingsvergunningen • 20/30 aanschrijvingen verheling/ontrekking • 20 fuca aanschrijvingen • 180 gevallen van (mogelijke) clandestiene bouw • 110 klachten over kwaliteit woningen • 3600 te controleren adressen (560 aangeschreven)
Handhavingsniveau 2006	• Bouwen en Ruimtelijke Ordening: deels reactief en deels bewuste, thematische aanpak op grond van programma dat door het bestuur wordt vastgesteld • Woningkwaliteit: op basis van meldingen en op basis van een bewuste thematische aanpak. Periodiek registeronderzoek naar illegale bewoning
Handhavingsmethodiek	• Bouwen en Ruimtelijke Ordening: ad hoc, afhankelijk van de casus met gebruikmaking van standaards. Kaders volgen uit de Algemene Wet bestuursrecht • Woningkwaliteit: idem; voor bepaalde uitvoerende taken zijn stappenplannen en protocollen beschikbaar

Beschikbare capaciteit	• Vergunningverlening: 49 fte • Toezicht/controle: 13 fte • Handhaving: 13 fte Bij SO zijn taken op gebied van Wonen/RO/EZ/Monumenten samengevoegd
Risico's bij niet adequaat handhaven	• Fysieke veiligheid • Kwaliteit maatschappelijk leven • Financieel-economische schade • Schade aan bestuurlijk imago
Communicatie over handhaving	• Bouwen en Ruimtelijke Ordening: binnen projecten bewuste communicatie met degene tegen wie de norm is gericht • Woningkwaliteit: via folders
Bijzonderheden handhavingstaak	• Na reorganisatie SO zijn alle handhavingstaken bij elkaar gebracht; dit betekent dat flexibeler inzet mogelijk is. Capaciteit blijft een zorgpunt.
Bijzonderheden handhavingsorganisatie	• Bij bureau handhaving wordt in alle zaken (oud ROSV/Wonen/EZ/Monumenten) gebruik gemaakt van een speciaal handhavingsprogramma, waarin voortgang kan worden gevolgd. • Woningkwaliteit: veel procedures zijn in de AO beschreven

Brandveiligheid (inclusief gebruiksvergunningen)	
Programma in begroting	Veilige samenleving
Portefeuillehouder(s)	Burgemeester mr. J.J.H. Pop
Organisatie	Brandweer
Regelgeving	Haarlemse Bouwverordening, Brandbeveiligingsverordening, Woningwet, Bouwbesluit
Werkaanbod	• Vergunningverlening: 100 gebruiksvergunningen • Toezicht en controle: 1000 vergunninghouders
Handhavingsniveau 2005	Verlenen gebruiksvergunningen: - als onderdeel van een stappenplan om in vier jaar de resterende 300 van de 1200 vergunningen voor de inhaalslag weg te werken; - jaarlijks nieuwe en/of gewijzigde vergunningen af te geven voor gebruikers waar gebruik of bouw wijzigt. • Toezicht en controle: alle vergunninghouders worden periodiek gecontroleerd
Handhavingsmethodiek	• Verlenen gebruiksvergunningen: categorieën bouwwerken stelselmatig inventariseren en behandelen, op basis van een stappenplan (op basis van project versterking brandweer en het preventie-activiteitenplan) • Toezicht en controle: op basis van een stappenplan met modelbrieven
Beschikbare capaciteit	7,61fte
Risico's bij niet adequaat handhaven	• Fysieke veiligheid • Financieel-economische schade • Schade aan het bestuurlijk imago

Communicatie over handhaving	• Via folders • Via bewuste communicatie met branchevertegenwoordigers • www.brandweerhaarlem.nl
Bijzonderheden handhavingstaak	Toezicht en controle: In 2004 is er door de brandweer een handhavingsverbeterplan op- en vastgesteld. In dit plan is aangegeven dat vanaf begin 2005 op basis van risico geprioriteerd gaat worden. Risicovolle panden en gebruikers welke zich niet aan de regels houden zullen meer bezocht worden dan minder risicovolle panden en gebruikers welke zich wel aan de regels houden. Ook zijn alle verbeterpunten er in zijn totaliteit op gericht programmatisch te kunnen handhaven. In de afgelopen jaren hebben de brandweer, milieu, het bureau toezicht en de politie op projectbasis meerdere integrale controles uitgevoerd. Hierbij valt te denken aan horecacontroles, milieustafette en controles van gezamenlijk uitgezochte risico-objecten.
Bijzonderheden handhavingsorganisatie	• Vanaf begin 2005 wordt gewerkt met een nieuw programma voor de ondersteuning bij de vergunningafgifte. • Vergunningverlening en handhaving zijn gescheiden. • De werkprocessen zijn inmiddels vastgelegd.

Diverse lokale regels (gevaarlijke dieren, draaiorgels, vuurwerk, inzamelingen, demonstraties)	
Programma in begroting	Veilige samenleving
Portefeuillehouder(s)	Burgemeester mr. J.J.H. Pop
Organisatie	Publieksdienst, afdeling Veiligheid, Handhaving en Toezicht bureau Veiligheid
Regelgeving	Algemene Plaatselijke Verordening
Werkaanbod	Vergunningverlening en handhaving bij mandaatoverschrijdende zaken van de politie (geen kengetallen beschikbaar) op gebied van: • Houden van gevaarlijke dieren • Draaiorgels • Vuurwerk opslaan/afsteken • Houden van inzamelingen
Handhavingsniveau 2006	Reactief op basis van meldingen of overlast
Handhavingsmethodiek	Ad hoc bepaald
Beschikbare capaciteit	Onbepaald
Risico's bij niet adequaat handhaven	• Fysieke veiligheid • Kwaliteit maatschappelijk leven • Financieel-economische schade • Schade aan natuurschoon • Schade aan de volksgezondheid • Schade aan bestuurlijk imago
Communicatie over handhaving	Publicaties
Bijzonderheden handhavingstaak	Het beleidskader is onvolledig. Gezien het incidentele karakter van elke taak wordt het opstellen hiervan niet opportuun geacht.
Bijzonderheden handhavingsorganisatie	• Er is geen geautomatiseerd ondersteunend systeem • Vergunningverlening, toezicht en controle is gemandateerd aan de politie, bureau Bijzondere Wetten. Juridische handhaving gebeurt door de afdeling Veiligheid

Evenementen, circussen, kermissen	
Programma in begroting	Economie en toerisme, Veilige samenleving, Duurzaam beheer en onderhoud van de stad, Bereikbaarheid en mobiliteit
Portefeuillehouder(s)	Burgemeester mr. J.J.H. Pop, wethouder A.M. Rietdijk, wethouder P.M.H. Barnhoorn, wethouder B.F. Martini, wethouder R.P. Grondel
Organisatie	Afdeling Vergunningen en Toezicht, sector SO Afdeling Milieu, Afdeling Veiligheid, Handhaving en Toezicht van de Publieksdienst, Politie, Brandweer
Regelgeving	Algemene Plaatselijke Verordening, evenementennota, kermisnota, Brandbeveiligingsverordening
Werkaanbod	• Ongeveer 500 evenementen (270 vergunningen; 230 meldingen) • 1 circus • 2 kermissen
Handhavingsniveau 2005	• Handhaving evenementen is vooral gericht op bouwveiligheid, brandveiligheid en geluidsoverlast. Handhaving vindt voor enkele grotere evenementen systematisch plaats d.m.v. een handhavingsprotocol. • Handhaving (= toezicht op de getelde voorwaarden) bij kermissen vindt plaats door de vergunningverlener.
Handhavingsmethodiek	Deels ad hoc bepaald, als onderdeel van de gebruikelijke methodiek van de betreffende handhaver, deels op basis van een handhavingsprotocol.
Beschikbare capaciteit	• Vergunningverlening circussen en kermissen: 0,5fte (SO/V&T) • Vergunningverlening evenementen: 0,78 fte (PD/VHT), 0,5 fte (SBA/P&P) • Handhaving: 0,15 fte
Risico's bij niet adequaat handhaven	• Fysieke veiligheid • Kwaliteit maatschappelijk leven • Financieel-economische schade • Schade aan bestuurlijk imago
Communicatie over handhaving	Publicaties, brieven, bijeenkomsten en rechtstreekse communicatie met ondernemers en betrokkenen.
Bijzonderheden handhavingstaak	• Handhaving bij evenementen en kermissen is verdeeld over een aantal onderdelen. • Overtredingen geluidsnormen worden geconstateerd en volgt een sanctie.
Bijzonderheden handhavingsorganisatie	• Bij de organisatie van circussen is vergunningverlening en handhaving in een hand. • De organisator van de kermissen speelt een belangrijke rol bij het goede verloop ervan. Zijn verantwoordelijkheid betreft echter niet de handhaving

Fraudebestrijding sociale zekerheid	
Programma in begroting	Werk en inkomen
Portefeuillehouder(s)	Wethouder P.H.M. Barnhoorn
Organisatie	Publieksdienst, afdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Regelgeving	Wet Werk en Bijstand, Wetboek van Strafrecht e.a.
Werkaanbod	• 30 rechercheonderzoeken • 200 huisbezoeken/handavingsgesprekken • 2000 signaalrapporten • 560 nieuwe fraudeopdrachten
Handhavingsniveau 2006	• Reactief naar aanleiding van tips en koppeling en analyse van bestanden • Pro-actief met behulp van risico-profielen
Handhavingsmethodiek	Op basis van een beslismodel wordt gedeeltelijk strafrechtelijk en gedeeltelijk civielrechtelijk (terugvordering) opgetreden
Beschikbare capaciteit	12,9 fte (inclusief 1 fte sociale recherche voor regio-gemeenten)
Risico's bij niet adequaat handhaven	• Kwaliteit maatschappelijk leven • Financieel-economische schade • Schade aan bestuurlijk imago
Communicatie over handhaving	Vooraf door middel van een Rechten&Plichten boekje en individuele gesprekken met cliënten. Achteraf bij handhavingsprojecten of bijzondere acties
Bijzonderheden handhavingstaak	Vanuit het Openbaar Ministerie wordt mede invloed uitgeoefend op de werkwijze
Bijzonderheden handhavingsorganisatie	• De handhavingsorganisatie is op personele sterkte. Er bestaat nog een handhavingsachterstand uit voorgaande jaren. • Een aantal werkprocessen is beschreven

Horeca (inclusief coffeeshops, speelautomaten)	
Programma in begroting	Veilige samenleving
Portefeuillehouder(s)	Burgemeester mr. J.J.H. Pop
Organisatie	Publieksdienst, afdeling Veiligheid, Handhaving en Toezicht, bureau Veiligheid; Politie, afdeling bijzonder wetten; Stadsbeheer, afdeling milieu
Regelgeving	Drank- en horecawet, Algemene Plaatselijke Verordening, Wet op de Kansspelen, horecasanctiebeleid, coffeeshopbeleid.
Werkaanbod	• 574 inrichtingen, 100 mutaties per jaar • 20 pasjes voor portiers, registratie beveiligingsorganisaties cq recherchebureaus • 60 aanschrijvingen en 10-15 bestuurlijke maatregelen • 16 coffeeshops • 3 speelautomatenhallen met maximaal 44 speel(zit)plaatsen • 300 speelautomaten
Handhavingsniveau 2006	• Projectmatig door horecateam politie en reactief op basis van klachten • Coffeeshops worden vier keer per jaar gecontroleerd
Handhavingsmethodiek	• Op basis van een door het bestuur goedgekeurd stappenplan (horeca sanctiebeleid) • Handhavingsacties vinden plaats in reactie op geconsta-

	teerde overtredingen en/of klachten
Beschikbare capaciteit	• Voor toezicht en controle: 10.000 uur (10 personen) • Voor vergunningverlening en voorbereiding juridische handhaving horeca: 1500 uur (politie) • Idem voor coffeeshops: 75 uur (incl. toezicht/controle) • Idem voor speelautomaten: 150 uur (incl. toezicht/controle)
Risico's bij niet adequaat handhaven	• Fysieke veiligheid • Kwaliteit maatschappelijk leven • Schade aan de volksgezondheid • Schade aan het bestuurlijk imago
Communicatie over handhaving	• Door bijeenkomsten met ondernemers • Door publiciteit na opgelegde sancties • Jaarlijkse Horeca-informatiebrief aan alle ondernemers.
Bijzonderheden handhavingsorganisatie	• Werkprocessen zijn gedeeltelijk vastgelegd in het horeca sanctiebeleid, coffeeshopbeleid en beleidsnotitie Wet op de Kansspelen. • Door de afdelingen Veiligheid, Handhaving en Toezicht en milieu van de gemeente en de afdeling bijzondere wetten van de politie wordt nauw samengewerkt op deze taakgebieden. • Genoemde inrichtingen worden ook gereguleerd en gecontroleerd in het kader van de Wet milieubeheer.

Leerplicht	
Programma in begroting	Maatschappelijke ontwikkeling en cultuur
Portefeuillehouder(s)	Wethouder M. Divendal
Organisatie	Sector MO, afdeling OWG
Regelgeving	Leerplichtwet 1969
Werkaanbod	80 basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs, 20.000 leerplichtige kinderen, onbekend aantal meldingen van overtreding
Handhavingsniveau 2006	Op basis van meldingen van scholen en incidenteel op basis van eigen signalering. Handhavingsbeleid moet nader worden vastgesteld.
Handhavingsmethodiek	Op basis van een beschreven stappenplan; dient nog verder te worden ontwikkeld.
Beschikbare capaciteit	3,34 fte, waarvan 1,95 fte Leerplichtambtenaar/BOA en 1,39 fte leerplichtadministratie
Risico's bij niet adequaat handhaven	• Niet realiseren van beleidsdoelstelling omtrent voortijdig schoolverlaten • Kwaliteit maatschappelijk leven • Schade aan bestuurlijk imago
Communicatie over handhaving	geen
Bijzonderheden handhavingstaak	• Handhaving door middel van het opmaken van een PV vindt alleen reactief plaats. Toezicht op de naleving gebeurt ook pro-actief. • Met de bestaande capaciteit (3,34 fte) kan grotendeels alleen reactief worden gewerkt. • In verband met de krappe capaciteit is er nauwelijks ruimte voor preventieve en voorlichtingstaken.
Bijzonderheden handhavingsorganisatie	• Administratieve organisatie wordt opgezet en verbeterd

satie	• Kengetallen dienen nog ontwikkeld te worden • De leerplichtambtenaren zijn buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA) • De leerplichtadministratie wordt geregionaliseerd per september 2006
-------	--

Markten	
Programma in begroting	Economie en toerisme
Portefeuillehouder(s)	Wethouder B.F. Martini
Organisatie	Afdeling Vergunningen en Toezicht, sector SO
Regelgeving	Algemene Plaatselijke Verordening en Marktreglement
Werkaanbod	Wekelijks 7 weekmarkten (52 weken per jaar); 2 jaarmarkten wekelijks gemiddeld 3 themamarkten
Handhavingsniveau 2005	Toezicht gedurende alle markten
Handhavingsmethodiek	Sanctiebeleid is onderdeel van de regelgeving die in het voorjaar van 2004 van kracht is geworden. Er wordt niet met protocollen gewerkt.
Beschikbare capaciteit	3 fte
Risico's bij niet adequaat handhaven	• Fysieke veiligheid • Kwaliteit maatschappelijk leven • Financieel-economische schade • Schade aan bestuurlijk imago
Communicatie over handhaving	Rechtstreeks met de ondernemers
Bijzonderheden handhavingsorganisatie	• Vergunningverlening en handhaving zijn op dit taakgebied niet gescheiden. • Er is een beschrijving van de administratieve organisatie rond markten.

Milieu (vergunningverlening en handhaving)	
Programma in begroting	Duurzaam beheer en onderhoud van de stad
Portefeuillehouder(s)	Wethouder R.P. Grondel
Organisatie	Afdeling Milieu Politie (bureau milieuzaken)
Regelgeving	Wet milieubeheer
Werkaanbod	• Afgeven/verwerken 30 vergunningen en 175 meldingen • 308 vergunningplichtige bedrijven • 2830 meldingplichtige bedrijven • 300 controlebezoeken
Handhavingsniveau 2006	Controle-intensiteit hangt samen met categorie bedrijf qua gevaarzetting. • Cat 4: jaarlijks (42 bedrijven) • Cat 3: eens per twee jaar (335 bedrijven) • Cat 2: eens per vijf jaar (1519 bedrijven) • Cat 1: eens per 10 jaar (1242 bedrijven)
Handhavingsmethodiek	Conform een door het bestuur goedgekeurd stappenplan, in samenwerking met politie en justitie
Beschikbare capaciteit	19,5 fte
Risico's bij niet adequaat handhaven	• Fysieke veiligheid • Kwaliteit maatschappelijk leven • Financieel-economische schade • Schade aan natuurschoon

	• Schade aan volksgezondheid • Schade aan bestuurlijk imago
Communicatie over handhaving	Er worden voorlichtingsbijeenkomsten gehouden voor bedrijven, zijn een milieumap en brochures voor bedrijven
Bijzonderheden handhavingstaak	• Het handhavingsniveau ligt wegens onvoldoende personele capaciteit onder de landelijke norm (categorie 4 bedrijven behoren bijvoorbeeld twee keer per jaar te worden gecontroleerd) • Er is achterstand bij het vernieuwen van milieuvergunningen en het opsporen van bedrijven die zonder aan de meldingsplicht te hebben voldaan zijn gaan werken. • Door de komst van het Regionale Milieuteam Politie zullen de inrichtingsgebonden delicten niet meer door de lokale unit Politie uitgevoerd worden. De lokale unit Politie zal zich meer gaan richten op de leefbaarheidszaken.
Bijzonderheden handhavingsorganisatie	• Vergunningverlening en handhaving zijn ondergebracht in aparte bureaus; onderling wordt nauw samengewerkt • Jaarlijks wordt een handhavingsprogramma opgesteld waarin de handhaving beschreven wordt. Via een milieujaarverslag wordt gerapporteerd • Het beschikbare automatiseringssysteem voldoet • De werkprocessen en administratieve organisatie zijn beschreven

Monumenten	
Programma in begroting	Ruimte voor stedelijke ontwikkeling
Portefeuillehouder(s)	Wethouder A.M. Rietdijk
Organisatie	Afdeling Vergunningen en Toezicht, sector SO
Regelgeving	Monumentenwet 1988 en Monumentenverordening
Werkaanbod	1600 Rijks- en gemeentemonumenten 60 vergunningen per jaar
Handhavingsniveau 2006	De handhaving is bij SO samengevoegd met andere handhavingstaken, er wordt op betreffende onderdelen integraal gehandhaafd.
Handhavingsmethodiek	Ad hoc afhankelijk van de casus. Kaders volgen uit de Algemene Wet bestuursrecht
Beschikbare capaciteit	Zie capaciteit woningwet, wet RO, Huisvestingswet en Huisvestingsverordening en Economische Zaken
Risico's bij niet adequaat handhaven	• Fysieke veiligheid • Kwaliteit maatschappelijk leven • Financieel-economische schade • Schade aan bestuurlijk imago
Communicatie over handhaving	Zie Woningwet, wet RO, Huisvestingswet en Huisvestingsverordening en Economische Zaken.
Bijzonderheden handhavingstaak	Handhaving vindt meestal reactief plaats, ofwel naar aanleiding van klachten (ook bij illegale bouw) en meldingen maar ook programmatisch (aanpak van een complex).
Bijzonderheden handhavingsorganisatie	• Zie woningwet, wet RO, Huisvestingswet en Huisvestingsverordening en Economische Zaken

Openbare ruimte (gebruik): illegale annexatie en illegaal groen	
Programma in begroting	Duurzaam beheer en onderhoud van de stad
Portefeuillehouder(s)	Wethouders J.J. Visser, R.P. Grondel, M. Divendal en B.F. Martini
Organisatie	Afdeling Beheer Openbare Ruimte, sector SB
Regelgeving	APV (artikel 14 en 15) en Burgerlijk Wetboek
Werkaanbod	Oost en Schalkwijk: 252 plekken / zaken Noord: 37 plekken / zaken Centrum / Zuid-west: 104 plekken / zaken Totaal: 393 (annexaties) Qua groen onbekend.
Handhavingniveau 2006	Annexaties: zaken jonger dan twee jaar: reactieve handhaving. Zaken ouder dan twee jaar: Op deze zaken wordt zo mogelijk reactief gehandhaafd, maar zij hebben momenteel een lage prioriteit. Het streven is ze in de toekomst volgens een nog op te stellen plan projectmatig te behandelen. Illegale bomen: na 1997 reactieve handhaving, ouder zaken op basis van overlast e.d. Overhangend groen: op basis van meldingen.
Handhavingmethodiek	O.b.v. een nog op te stellen stappenplan (annexaties)
Beschikbare capaciteit	Nader te bepalen op basis van jaarwerkplan team GOR
Risico's bij niet adequaat handhaven	• Financieel-economische schade • Schade aan bestuurlijk imago • Kwaliteit maatschappelijk leven (rechtsongelijkheid)
Communicatie over handhaving	Volgens een nog op te stellen communicatieplan
Bijzonderheden handhavingstaak	• Er is nog geen handhavingsbeleid voor deze taak • Er is nog weinig ervaring met stelselmatige handhaving • Opstellen handhavingsprotocol annexaties wordt in 2006 prioriteit
Bijzonderheden handhavingorganisatie	• Er zijn geen procedures beschreven • Afdeling is in reorganisatie

Openbare ruimte (gebruik): openbreken straat, innemen openbare grond, rioolaansluitingen	
Programma in begroting	Duurzaam beheer en onderhoud van de stad.
Portefeuillehouder(s)	Wethouders J.J. Visser, R.P. Grondel, M. Divendal en B.F. Martini.
Organisatie	Beheer Openbare Ruimte, sector SB.
Regelgeving	APV (artikelen 14,15,16.).
Werkaanbod	• 247 opbrekvergunningen (tot 1 nov), • 788 incidentele vergunningen voor innemen grond (tot 1 nov). • 69 jaarvergunningen voor innemen openbare grond
Handavingsniveau 2006	Op basis van meldingen en controles
Handavingsmethodiek	Op basis van handavingsprotocol in ontwikkeling.
Beschikbare capaciteit	0,25 fte voor vergunningverlening; capaciteit handhaving nader te bepalen op basis jaarwerkplan Team GOR.
Risico's bij niet adequaat handhaven	• Fysieke veiligheid • Financieel-economische schade
Communicatie over handhaving	Geen.
Bijzonderheden handhavingstaak	Er is een handhavingsprotocol

Bijzonderheden handhavingsorganisatie	• Vanaf 2006 wordt controle naast de operationeel verkeersdeskundige uitgebreid met drie toezichthouders. • Het afgeven van vergunningen en de handhaving voor het innemen van grond ten behoeve van bouw is op 1 januari 2004 overgekomen van de Sector Stedelijke Ontwikkeling • Afdeling is in reorganisatie
---------------------------------------	---

Openbare ruimte (gebruik): parkeerexcessen door fietsen en overige voertuigen en aanhangers op de openbare weg

Programma in begroting	Duurzaam beheer en onderhoud van de stad
Portefuillehouder(s)	Wethouders J.J. Visser, R.P. Grondel, M. Divendal en B.F. Martini
Organisatie	Beheer Openbare Ruimte, sector SB Politie, bureau milieuzaken
Regelgeving	APV (artikelen 83, 83A, 132-1, 134-1-2, 135)
Werkaanbod	• 1200 controles per jaar • 1800 fietsen
Handhavingsniveau 2006	• Fietsen: projectmatig, op basis van nog op te stellen plan • Overige voertuigen: projectmatig, in bepaalde delen van het jaar • Door het wegvallen van 2 fte bij de unit milieutaken politie, is niet in te schatten hoeveel processen-verbaal terzake leefbaarheidszaken opgemaakt zullen worden.
Handhavingsmethodiek	Op basis van een intern opgesteld stappenplan (voor wat betreft fietsen: het ontbreekt nog aan een handavingsprotocol)
Beschikbare capaciteit	• Fietsen: 0,25 fte • Overige voertuigen: onbepaald
Risico's bij niet adequaat handhaven	Kwaliteit maatschappelijk leven (overlast in buurten en in centrum)
Communicatie over handhaving	• Fietsknipacties worden incidenteel aangekondigd • Overige voertuigen: geen
Bijzonderheden handhavingstaak	• Overige voertuigen: het ontbreekt aan een ontheffingenbeleid
Bijzonderheden handhavingsorganisatie	• Er is geen informatiesysteem • Er zijn geen procedures beschreven • Er is niemand voor artikel 83A gemandateerd

Openbare ruimte (gebruik): uitstallingen en terrassen

Programma in begroting	Economie en toerisme.
Portefuillehouder(s)	Wethouder B.F. Martini.
Organisatie	Afdeling Vergunningen, Toezicht en Handhaving, sector SO, Brandweer
Regelgeving	Algemene Plaatselijke Verordening.
Werkaanbod	• Uitstallingen: 10 aanvragen per jaar; onbekend aantal illegale uitstallingen. • Terrassen: 10 nieuwe vergunningen per jaar, overigen zijn doorlopend.
Handhavingsniveau 2006	Na grote terrassen handhavingsactie in 2005 zal in 2006 slechts routinematig op incidenten gehandhaafd worden, vergunningen zijn doorlopend.
Handhavingsmethodiek	In handavingsprogramma SO op te nemen.

Beschikbare capaciteit	De handhaving is voor alle taken van de sector SO samengevoegd, zie wonen.
Risico's bij niet adequaat handhaven	• Fysieke veiligheid. • Kwaliteit maatschappelijk leven • Financieel-economische schade • Schade aan bestuurlijk imago
Communicatie over handhaving	Doorlopende informatieverstrekking.
Bijzonderheden handhavingstaak	• Op terrassen is ook het horecasanctiebeleid van toepassing. • Het evenementenbeleid raakt het terrassenbeleid • Het terrassenbeleid wordt in 2006 geëvalueerd.
Bijzonderheden handhavingsorganisatie	• Er is een beschrijving van de Administratieve Organisatie op het gebied van precario-inning

Overlastpanden	
Programma in begroting	Veilige samenleving
Portefeuillehouder(s)	Burgemeester mr. J.J.H. Pop
Organisatie	Publieksdienst, afdeling Veiligheid, Handhaving en Toezicht, bureau Veiligheid
Regelgeving	Algemene Plaatselijke Verordening, Gemeentewet, beleidsnota overlastpanden
Werkaanbod	1 overlastpand per jaar
Handhavingsniveau 2006	Reactief op basis van meldingen of overlast
Handhavingsmethodiek	Op basis van een door het driehoeksoverleg opgesteld stappenplan
Beschikbare capaciteit	Onbepaald
Risico's bij niet adequaat handhaven	• Fysieke veiligheid • Kwaliteit maatschappelijk leven • Financieel-economische schade • Schade aan de volksgezondheid • Schade aan bestuurlijk imago
Communicatie over handhaving	Publicaties
Bijzonderheden handhavingstaak	Er zou bij de diverse partners nu voldoende bekendheid moeten zijn met het stappenplan. Evaluatie in 2006.
Bijzonderheden handhavingsorganisatie	Werkprocessen zijn beschreven in stappenplan

Parkeren	
Programma in begroting	Bereikbaarheid en mobiliteit
Portefeuillehouder(s)	Wethouder M. Divendal
Organisatie	Publieksdienst, Afdeling Veiligheid, Handhaving en Toezicht (VHT), Bureau Handhaving&Toezicht
Regelgeving	Wet Mulder, Wegenverkeerswet, Parkeerverordening 1999, Verordening Parkeerbelastingen, APV
Werkaanbod	• Ca 4.000 betaalde parkeerplaatsen • Ca 16.500 uit te geven vignetten, bezoekersschijven etc • Ca 17.000 fiscale naheffingen • Ca 15.000 mulder parkeerboetes • Ca 500 mulder boetes rijdend verkeer
Handhavingsniveau 2006	Periodiek en systematisch op basis van een beleidsplan
Handhavingsmethodiek	Op basis van een stappenplan dat is goedgekeurd door de gemeenteraad.

Beschikbare capaciteit	Ca 8 fte voor vergunningverlening Ca 45 fte voor handhaving Ca 25 fte voor (verbaal) toezicht in de publieke ruimte
Risico's bij niet adequaat handhaven	• Kwaliteit leefomgeving in binnenstad, belanghebbendengebieden en op specifiek aangegeven locaties wordt minder • Kwaliteit parkeerregulatie in binnenstad en belanghebbendengebieden wordt minder • Financieel-economische schade • Schade aan bestuurlijk imago
Communicatie over handhaving	♦ Via publicaties ♦ Via flyering ♦ Via persoonlijk contact op straat ♦ Via deelname aan bijeenkomsten in wijken etc.
Bijzonderheden handhavingstaak	In de loop van 2006 worden alle Medewerkers Handhaving opgeleid om zogenoemde Mulder boetes op rijdend verkeer te kunnen uitschrijven
Bijzonderheden handhavingsorganisatie	• De afdeling VHT zit de eerste helft van 2006 nog in een reorganisatie • De parkeercontroleurs worden Medewerker Handhaving en zijn buitengewoon opsporingsambtenaar • Doelstelling is een andere meer efficiënte inzet van de Medewerker Handhaving en Toezicht

Prostitutie	
Programma in begroting	Veilige samenleving
Portefeuillehouder(s)	Burgemeester mr. J.J.H. Pop
Organisatie	Publieksdienst, afdeling Veiligheid, Handhaving en Toezicht, bureau Veiligheid; Politie afdeling Bijzondere Wetten
Regelgeving	Wetboek van strafrecht, APV, beleidsnotitie prostitutie, prostitutiesanctiebeleid, Wet Bibob.
Werkaanbod	24 seksinrichtingen
Handhavingsniveau 2006	Projectmatig en reactief op basis van meldingen of overlast
Handhavingsmethodiek	Op basis van door B&W goedgekeurd stappenplan
Beschikbare capaciteit	0,25 fte
Risico's bij niet adequaat handhaven	• Kwaliteit maatschappelijk leven • Financieel-economische schade • Schade aan de volksgezondheid • Schade aan bestuurlijk imago
Communicatie over handhaving	Publiciteit wordt actief opgezocht bij het opleggen van een sanctie
Bijzonderheden handhavingsorganisatie	• De politie is als toezichthouder aangewezen, de vergunningverlening is aan de politie gemandateerd en de juridische handhaving wordt gedaan door afdeling VHT. • Vergunningverlening enerzijds en toezicht, controle en handhaving anderzijds zijn procesmatig gescheiden • Werkprocessen zijn beschreven in het prostitutiesanctiebeleid

Reclamevergunningen, precario (economische wetgeving), standplaatsen	
Programma in begroting	Economie en toerisme
Portefeuillehouder(s)	Wethouder B.F. Martini
Organisatie	Afdeling Vergunningen en Toezicht, sector SO
Regelgeving	APV
Werkaanbod	• Reclame: 55 nieuwe vergunningen; onbekend aantal bestaande vergunningen en illegale reclames • Standplaatsen: 37 vergunninghouders
Handhavingsniveau 2006	Gevelreclame: projectmatig, vier keer per jaar de gehele binnenstad controleren t.b.v. precario-inning, vergunningverlening en handhaving.
Handhavingsmethodiek	Gevelreclame: projectmatig, op basis handavingsprogramma SO. Handhaving uitstallingen, incidenteel.
Beschikbare capaciteit	Zie capaciteit Woningwet, wet RO, Huisvestingswet, Huisvestingsverordening en Economische Zaken.
Risico's bij niet adequaat handhaven	• Fysieke veiligheid • Financieel-economische schade • Schade aan het bestuurlijk imago
Communicatie over handhaving	Reclame: actieve communicatie met ondernemers

Verkeersveiligheid	
Programma in begroting	Bereikbaarheid van de stad
Portefeuillehouder(s)	Wethouder M. Divendal, Burgemeester mr. J.J.H. Pop
Organisatie	Politie, district Haarlem Politie, Regionaal Verkeershandhavingsteam regio Kennemerland
Regelgeving	Wegenverkeerswet en onderliggende reglementen
Werkaanbod	Gerichte acties district Haarlem: • 9 grootschalige alcoholcontroles • 6 bromfietscontroles • 2 controleweken in verband met 'de scholen gaan weer beginnen' • Onbekend aantal controle-acties fietsverlichting
Handhavingsniveau 2006	• Gerichte en reactieve controle acties, bij voorkeur met staandehouding • District Haarlem: 19450 bekeuringen voor niet dragen valhelm, niet dragen autogordel, negeren rood licht, rijden met teveel drank op en overschrijden maximumsnelheid • Regionaal Verkeershandhavingsteam: geen doelstelling geformuleerd
Handhavingsmethodiek	Conform procedures wet Mulder en (mini) proces verbaal.
Beschikbare capaciteit	Onbenoemd
Risico's bij niet adequaat handhaven	• Fysieke veiligheid • Kwaliteit maatschappelijk leven • Financieel-economische schade
Communicatie over handhaving	Achteraf via publicaties
Bijzonderheden handhavingsorganisatie	Taak wordt zowel uitgevoerd door district Haarlem als regionaal ondersteuningsteam

Water (beheer openbaar) en woonschepen	
Programma in begroting	Duurzaam beheer en onderhoud van de stad
Portefeuillehouder(s)	Wethouder J.J. Visser
Organisatie	Havendienst, sector SB, afdeling Stadswerk
Regelgeving	Scheepvaart- en havenverordening en woonschepenverordening
Werkaanbod	550 pleziervaartuigen (250 mutaties per jaar), steigers, palen; innen havengelden van onbekend aantal bezoekers; 220 woonschepen (15-20 mutaties per jaar)
Handhavingsniveau 2006	Gebiedsgerichte, structurele controle op het water én administratief
Handhavingsmethodiek	Nieuwe (gebiedsgebonden) handhavingsstrategie, inclusief vooraanschrijvingen en zienswijzegesprekken.
Beschikbare capaciteit	Dienst is (in 2004) uitgebreid met een juridische medewerkster.
Risico's bij niet adequaat handhaven	• Fysieke veiligheid • Financieel-economische schade (geen inning havengeld) • Wildgroei illegale situaties
Wijze van communicatie over handhaving	• In havenkrant (algemeen); geen communicatie over handhaving • Stadskrant • Door middel van een bewonersavond • via belangengroeperingen • ANWB Water Almanak
Bijzonderheden handhavingstaak	• Regelgeving (woon- en scheepvaartverordening) wordt geactualiseerd • Handhaving vindt veel te beperkt plaats • Vergunningverlening en handhaving woonschepen door één dienst maar door verschillende personen
Bijzonderheden handhavingsorganisatie	• Kennis en vaardigheden toezichthouders dienen verbeterd te worden. Enkele scheepvaartmeesters zijn nu BOA • Administratieve organisatie is sterk verbeterd • Functie toezichthouders nog formaliseren • Managementinformatie wordt vanaf 2006 verzameld

Woonproblemen (hygiënische)	
Programma in begroting	Duurzaam beheer en onderhoud van de stad
Portefeuillehouder(s)	Wethouder R.P. Grondel
Organisatie	Hulpverleningsdienst Kennemerland/GGD, Brandweer
Regelgeving	APV / Haarlemse bouwverordening Woningwet
Werkaanbod	130 vervuilde woningen per jaar
Handhavingsniveau 2006	Op basis van meldingen van overlast
Handhavingsmethodiek	Op basis van beschreven stappenplan en protocollen
Beschikbare capaciteit	2 fte (t.b.v. Haarlem en de regiogemeenten)
Risico's bij niet adequaat handhaven	• Fysieke veiligheid (brandgevaar) • Overlast voor de omgeving (bv stank, ongedierte) • Schade volksgezondheid betrokkene
Communicatie over handhaving	Geen; wel algemene folder vangnet en advies ten behoeve van huisartsen, zorginstellingen en anderen.
Bijzonderheden handhavingstaak	Specifieke regelgeving ontbreekt
Bijzonderheden handhavingsorganisatie	Rapportage via maraps; handhavingsprotocollen worden herzien.

Bijlage 2. Uitgangspunten van Handhavingsbeleid gemeente Haarlem

Algemene beleidsuitgangspunten met betrekking tot handhaving

1. Handhaving is doelgericht en vindt herkenbaar, streng en volhardend plaats.
2. Bij het opstellen van handhavingsbeleid worden zo mogelijk (vertegenwoordigers van) de doelgroepen op wie de handhaving zich richt, nadrukkelijk betrokken.
3. Bij elke nieuwe en te wijzigen normstelling wordt altijd een handhaafbaarheidstoets uitgevoerd. De resultaten van deze toets dienen in de gestelde norm te worden verwerkt en in de toelichting bij de gestelde norm te worden vermeld.
4. Elke afdeling die belast is met het opstellen of uitvoeren van gemeentelijke regelgeving, onderzoekt minimaal eens per twee jaar of die regelgeving nog steeds noodzakelijk, duidelijk, logisch en handhaafbaar is. Zonodig worden voorstellen gedaan om regelgeving af te schaffen of aan te passen.
5. Handhavingsprioriteiten worden vanuit de verschillende handhavende en beleidsbepalende onderdelen voorgesteld. Daarnaast wordt jaarlijks tenminste één integrale handhavingsprioriteit vastgesteld waaraan meerdere onderdelen meewerken. In het traject om te komen tot de keuze van deze prioriteit wordt de Haarlemse bevolking betrokken.
6. Bij handhaving wordt geput uit het relevante wettelijke instrumentarium. In beginsel betreft dit de Gemeentewet en de Algemene Wet Bestuursrecht. Daarnaast kan naleving van regels worden bereikt door gebruik te maken van het strafrecht en het civielrecht.
7. Handhaving vindt plaats in zo weinig mogelijk stappen, waardoor de gewenste situatie zo snel mogelijk wordt bereikt.
8. Waar nodig vindt handhaving plaats door integrale samenwerking tussen relevante handhavers of het inschakelen van de Sociale Recherche of de Belastingdienst.
9. Over handhaving wordt actief gecommuniceerd in de publiciteit. Dit betreft zowel het handhavingsbeleid als de resultaten van concrete handhaving. Tenzij belangen van privacy of handhavingsstrategie zich daar tegen verzetten, wordt elk geval van het opleggen van een dwangsom of het toepassen van bestuursdwang gepubliceerd. Dit kan gebeuren naar aanleiding van individuele handhavingsacties en/of door middel van periodieke overzichten.

Beleidsuitgangspunten over de bedrijfsvoering van handhavende onderdelen

1. De werkprocessen met betrekking tot handhaving zijn beschreven en vastgelegd.
2. Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen enerzijds vergunningverleners en anderzijds toezichthouders/ controleurs en (juridisch) handhavers zijn tenminste procesmatig gescheiden.
3. Van elke handhavingstaak wordt jaarlijks het gewenste handhavingsniveau benoemd. Jaarlijks wordt geëvalueerd in welke mate dit niveau is bereikt. Hierover wordt aan de gemeenteraad gerapporteerd.
4. Van elke handhavingstaak wordt jaarlijks de handhavingsmethodiek en controlefrequentie benoemd op basis van een prioriteitsstelling. Deze gegevens worden afgezet tegen de beschikbare formatie.
5. Van elke handhavingstaak worden kengetallen bijgehouden ten aanzien van het aantal vergunningplichtigen, het aantal vergunningaanvragen, het aantal controles, het aantal geconstateerde overtredingen en het aantal handhavingsactiviteiten (sancties) per soort. Elke afdeling met een handhavingstaak stelt elk half jaar een rapportage op waarin deze kengetallen verwoord zijn.
6. Jaarlijks wordt bij elke handhavingsorganisatie een audit zelfanalyse (audit) gehouden waarin wordt onderzocht hoe de stand van zaken is op de werkgebieden processen, medewerkers en middelen, naar model van het project Handhaven op Niveau. Aan de hand van de rapportage over deze audit stelt de handhavingsorganisatie een verbeterplan op, dat in het jaar daarop volgende wordt uitgevoerd.

Bijlage 3. Bestuurlijke verantwoordelijkheden per handhavingstaak

Handhavingstaak	Bestuurlijk verantwoordelijke
Afval, zwerfvuil, graffiti	Wethouders M. Divendal, J.J. Visser, R.P. Grondel en B.F. Martini
Bouwen, woningkwaliteit en ruimtelijke ordening	Wethouder A.M. Rietdijk
Brandveiligheid (inclusief gebruiksvergunningen)	Burgemeester mr. J.J.H. Pop
Diverse lokale regels (gevaarlijke dieren, draai-orgels, vuurwerk, inzamelingen, demonstraties)	Burgemeester mr. J.J.H. Pop
Drugspanden	Burgemeester mr. J.J.H. Pop
Evenementen, circussen, kermissen	Burgemeester J.J.H. Pop, wethouders A.M. Rietdijk en P.M.H. Barnhoorn, wethouder B.F. Martini
Fraudebestrijding, sociale zekerheid	Wethouder P.M.H. Barnhoorn
Horeca (inclusief coffeeshops, speelautomaten)	Burgemeester mr. J.J.H. Pop
Leerplicht	Wethouder M. Divendal
Markten	Wethouder B.F. Martini
Milieu (vergunningverlening en handhaving)	Wethouder R.P. Grondel
Monumenten	Wethouder A.M. Rietdijk
Openbare ruimte (gebruik): illegale annexatie en geveltuinen	Wethouders J.J. Visser, R.P. Grondel en B.F. Martini
Openbare ruimte (gebruik): parkeerexcessen door fietsen en overige voertuigen en aanhangers op de openbare weg	Wethouders J.J. Visser, R.P. Grondel en B.F. Martini
Openbare ruimte (gebruik): open breken straat, tijdelijke bouwwerken, rioolaansluitingen	Wethouders J.J. Visser, R.P. Grondel en B.F. Martini
Openbare ruimte (gebruik): uitstallingen en terrassen	Wethouder B.F. Martini
Parkeren	Wethouder M. Divendal
Prostitutie	Burgemeester mr. J.J.H. Pop
Reclamevergunningen, precario (economische wetgeving), standplaatsen	Wethouder B.F. Martini
Verkeersveiligheid	Wethouder M. Divendal, Burgemeester mr. J.J.H. Pop
Woonproblemen (hygiënische)	Wethouder R.P. Grondel
Water (beheer openbaar) en woonschepen	Wethouders J.J. Visser